

Вісник Агрофорум № 6 (198) 2024

8-9 лютого у Львові відбулася конференція для аграріїв RE:farm

3

Більше 100 заявок подано Львівськими аграріями на 2 грантове вікно інвестиційної програми ФАО

4

Corteva Agriscience та Ощадбанк пропонують пільгову програму кредитування закупівлі насіння

9

Стан посівів сільськогосподарських культур та метеорологічна ситуація у Львівській області на 14 лютого

20

<i>8-9 лютого у Львові відбулася конференція для аграріїв RE:farm.....</i>	<i>с.3</i>
<i>Більше 100 заявок подано Львівськими аграріями на 2 грантове вікно інвестиційної програми ФАО.....</i>	<i>с.4</i>
<i>Озимі культури у фокусі: адаптація аграріїв Львівщини до нових викликів.....</i>	<i>с.5</i>
<i>До уваги аграріїв - учасників бойових дій.....</i>	<i>с.6</i>
<i>До уваги сільгоспвиробників, які планують набути або підтвердити статус платника єдиного податку четвертої групи на 2024 рік.....</i>	<i>с.7</i>
<i>На заході України запускають програму зі стимулювання вирощування гороху.....</i>	<i>с.8</i>
<i>Особливості здійснення державного контролю та притягнення до відповідальності роботодавців за порушення законодавства про працю.....</i>	<i>с.10</i>
<i>Як оцінюють вартість подарованої земельної ділянки для розрахунку ПДФО.....</i>	<i>с.11</i>
<i>Безпечність харчових продуктів: пакування хліба та хлібобулочних виробів.....</i>	<i>с.12</i>
<i>Як корелюється ураження соняшнику вовчком зі способом обробітку ґрунту.....</i>	<i>с.13</i>
<i>Узгодження розташування насінницьких посівів.....</i>	<i>с.15</i>
<i>Стан посівів сільськогосподарських культур та метеорологічна ситуація у Львівській області на 14 лютого.....</i>	<i>с.20</i>
<i>У лютому на Львівщині відбудуться земельні онлайн аукціони на права оренди земельних ділянок.....</i>	<i>с.21</i>
<i>15 лютого відбудеться онлайн – семінар для суб'єктів господарювання в сільському господарстві Львівщини.....</i>	<i>с.23</i>

8-9 лютого у Львові відбулася конференція для аграріїв RE:farm

8-9 лютого у Львові відбулася конференція для аграріїв RE:farm, що об'єднала агровиробників та експертів з різних галузей для ефективного обміну досвідом до ведення бізнесу із врахуванням інноваційних технологій.

Учасники конференції мали можливість обрати серед паралельних чотирьох дискусійних панелей, де одночасно виступали експерти в різних галузях.

Екс-заступник Міністра аграрної політики та продовольства України Ольга Трофімцева у своєму виступі окреслила основні тенденції розвитку світового агропродовольчого ринку та можливості для фермерів України.

Головний агроном компанії "БТУ-Центр" Олександр Ростоцький у своїй доповіді наголосив на необхідності використання біопрепаратів задля оптимізації витрат на вирощування основних сільськогосподарських культур, зокрема ріпаку, сої, кукурудзи. Навіть із врахуванням скорочення посівів кукурудзи в 2024 році і розширення посівів сої буде існувати проблема боротьби із захворюванням рослин білою гниллю.

Фахівець компанії "Пьотінгер Україна" Володимир Мірненко актуалізував питання технологій внесення добрив, зокрема калійних, в ґрунт. На думку експерта, ефективність внесення суцільного та стрічкового в залежності від того, наскільки багато калію було в ґрунті і яку норму добрив вносили.

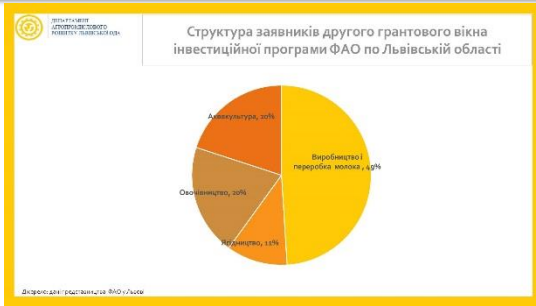
В рамках конференції діяла виставка сучасної сільськогосподарської техніки та галузевого технологічного обладнання.

На всеукраїнській аграрній конференції Re:farm вперше для широкого загалу представлено трактор Massey Ferguson 7S.

А компанія BEDNAR демонструвала провідні технології та інноваційні рішення для сучасного агровиробництва.

Учасники конференції відзначили, що попри воєнний стан технологічний рівень господарств буде підвищуватися.

Джерело: Львівська Аграрна палата

Більше 100 заявок подано Львівськими аграріями на 2 грантове вікно інвестиційної програми ФАО

Завершено прийом заявок на другий грантовий цикл в межах проекту «Комплексне, конкурентоспроможне та економічно раціональне створення ланцюжків доданої вартості у сільському, рибному та лісовому господарствах», що реалізується Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО) за фінансової підтримки Європейського Союзу.

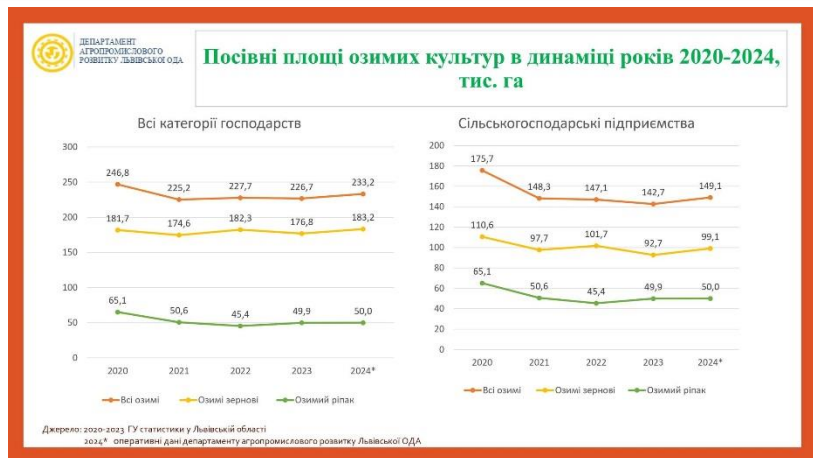
Загалом аграріями Львівщини подано 102 заявки на суму 1940,6 тис. доларів США, з яких 49% припадає на напрям «Виробництво та переробка молока», 11% – «Ягідництво», 20% «Овочівництво», 20% «Аквакультура». Більшість заявок у 2 грантовому вікні (76,47%) було подано на великі гранти, в діапазоні до 25 тис. доларів США. 9,8% від всіх заявок було подано фізичними особами, 90,2% – юридичними особами. За гендерною ознакою 74,51% заявок було подано чоловіками та 25,49% – жінками.

На сьогодні ФАО здійснює процес перевірки та оцінки заявок.

«Можливість отримати гранти в межах вищезазначеної програми є тільки у виробників 4-х областей України: Львівській, Івано-Франківській, Чернівецькій та Закарпатській. Загалом у другому вікні по 4-х областях було подано 199 заявок, з яких 51,3% припадає на Львівську область. Ми приємно здивовані активністю молочного сектора нашого регіону. Сподіваємось, що усі заявки пройдуть позитивну оцінку ФАО та отримають гранти на розвиток свого господарства в розмірі поданих заявок», – наголосила директор департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації Тетяна Гетьман.

Заявки від аграріїв області на 2 грантове вікно інвестиційної програми ФАО приймалися виключно через Державний аграрний реєстр до 31 січня 2024 в межах наступних ланцюжків доданої вартості: ягідництво, овочівництво, аквакультура, виробництво і переробка молока. Загальний бюджет другого грантового вікна становив 2.3 млн доларів США. Максимально допустима сума гранту для особистих селянських господарств та фізичних осіб становила до 10 тис. доларів США, для малих та мікро виробників аграрної продукції різних організаційно-правових форм, кооперативів та асоціацій виробників продукції з географічним зазначенням – до 25 тис. доларів США. Розмір власного внеску по різних ланцюжках коливався в межах 20% – 40%.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА

Озимі культури у фокусі: адаптація аграріїв Львівщини до нових викликів

За оперативною інформацією Департаменту агропромислового розвитку Львівської ОДА в структурі прогнозованої загальної посівної площі на 2024 рік по всіх категоріях господарств озимі культури займають 31,3% всіх площ, по сільськогосподарських підприємствах – 35,0%.

У 2024 році загальна площа під озимими культурами в області зросла майже на 3%, в комерційному секторі цей показник збільшився одразу на 5%.

«Аграрії надають пріоритет озимим культурам, оскільки за нормальних погодних умов вони дають до 30% вищу врожайність у порівнянні з ярими культурами. Це насамперед дозволяє оптимізувати виробничі витрати в умовах зростання вартості ресурсів та зниження цін на продукцію через обмежений експорт», – прокоментувала Тетяна Гетьман, директорка департаменту.

У своєму виступі фермер Іван Кільган зазначив: «Стан перезимівлі озимих культур цієї зими в цілому задовільний, і за правильної технології можна отримати хороший врожай. Але враховуючи проблеми з логістикою фермерам треба розвивати власну переробку – адже це додаткові доходи у виробництво».

Фермер Василь Шамборовський прокоментував: «Маємо в обробітку близько 1000 га, і цього року під озимими культурами посіяно більше половини площ. Оскільки дотримуємось технологій сівозміни, то на площах озимих культур під зерновими задіяно понад 65%. Також у цьому році збільшили посіви озимого ячменю, враховуючи те, що ячмінь є хорошим попередником для посіву поукісної гречки через ранні терміни збирання».

Головними драйверами тенденції розширення виробничих площ залишається жито та озимий ячмінь. Площі під цими культурами збільшились на 16% та 8% відповідно. Площі під озимом пшеницею зросли на 3%, а під озимим ріпаком в межах 1%.

Сезон збирання врожаю озимих культур аграрії Львівщини планують розпочати у другій половині червня зі збирання озимого ячменю.

До уваги аграріїв - учасників бойових дій

На Львівщині триває прийом заявок на отримання фінансової підтримки на зворотній основі у вигляді пільгових кредитів суб'єктам підприємництва серед засновників яких є учасник/учасники бойових дій, який триватиме до 1 грудня 2024 року, або до завершення воєнного стану.

На цей напрям з обласного бюджету на Львівщині скеровано 5,0 млн. грн.

Пільгові кредити надаються на платній та зворотній основі під 3% річних в розмірі, що не перевищує 700,0 тис. грн, терміном до 5 років з можливістю відтермінування погашення основної суми зобов'язання до 1 року (відтермінування сплати кредиту входить в загальний термін дії кредитної угоди).

Фінансова підтримка надається на покриття виробничих витрат пов'язаних з виробництвом сільськогосподарської продукції, придбання основних засобів, біологічних активів (саджанці плодово-ягідних культур, поголів'я сільськогосподарських тварин) відповідно до сформованого суб'єктом підприємництва бізнес-плану.

Право на фінансову підтримку мають мікро, малі та середні суб'єкти підприємництва – юридичні особи або фізичні особи – підприємці, основною діяльністю яких є виробництво сільськогосподарської продукції та засновником (одним із засновників) яких є учасник бойових дій.

Заявку необхідно подавати до Обласного фонду індивідуального житлового будівництва на селі Львівської ОВА.

Адреса: м. Львів, Козельницька, 15; тел.: 067 674 20 07, 097 617 43 86

Більш детально з умовами, переліком та форми документів, які слід подати на участь в Комплексній програмі підтримки та розвитку сільського господарства у Львівській області на 2021-2025 роки можна ознайомитись за посиланням:

<https://11l.innk/7xvV0>

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА

До уваги сільгоспвиробників, які планують набути або підтвердити статус платника єдиного податку четвертої групи на 2024 рік

Для набуття або підтвердження статусу платника єдиного податку четвертої групи відповідно до вимог підпункту 298.8.1 пункту 298.8 статті 298 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) сільськогосподарські товаровиробники подають не пізніше 20 лютого поточного року:

- загальну податкову декларацію платника єдиного податку четвертої групи;
- звітну податкову декларацію платника єдиного податку четвертої групи;
- відомості про наявність земельних ділянок, які є невід'ємною частиною податкової декларації;
- розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробництва.

Звертаємо увагу, що наказом Мінагрополітики України № 1935 від 09.11.2023 р. «Про внесення змін до Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробника», який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23.11.2023 р. за № 2024/41080 (далі – Наказ №1935), внесено зміни до Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробника, подання якого є обов'язковим при набутті або підтвердженні статусу платника єдиного податку четвертої групи.

Згідно із загальним правилом, визначеним Кодексом, до визначення нових форм декларацій (розрахунків) діють чинні форми декларацій (розрахунків).

Водночас, враховуючи вимоги п.46.6 ст 46 Кодексу, Розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробника (далі – Розрахунок) – це інформаційне декларування, яке містить економічні відомості про суб'єктів оподаткування, що не стосуються обчислення податків, тому нова форма такого Розрахунку, діюча відповідно до Наказу № 1935, є чинною у 2024 році.

ДПС рекомендує платникам єдиного податку четвертої групи подати до 20 лютого 2024 року Розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробника по новій формі звітності, а платникам, які вже подали Розрахунок, надати новий звітний Розрахунок. Четверту групу можуть обрати сільськогосподарські товаровиробники, в яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків.

При цьому зміни до Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробника по новій формі звітності надають можливість платнику скоригувати загальну суму доходу сільськогосподарського товаровиробника під кредитні резерви, що, в свою чергу, вплине на розмір частки сільськогосподарського товаровиробництва та на можливість залишення платника на спрощеній системі оподаткування.

На заході України запускають програму зі стимулювання вирощування гороху

Компанія «Західний контейнерний термінал» та міжнародний трейдер EU-Nomia LTD запускають програму зі стимулювання вирощування жовтого гороху в західній Україні.

Про це розповів директор «Західного контейнерного терміналу» Володимир Лопатинський та директор EU-Nomia LTD Онур Ватан.

Зазначається, що згідно з програмою, горох, вирощений на західній Україні, перероблятиметься на місці і потім доставлятиметься контейнерними поїздами через порти до кінцевого споживача в країни Азії. Аграрій зобов'язується виростити певну кількість гороху, натомість компанія має викупити його за гарантованою ціною.

«Якщо ринок пішов вниз, то ми викупимо горох по гарантованій ціні і вона буде включати собівартість і мінімальний заробіток. Якщо буде вища ціна, то ми купимо по ринковій вищій ціні», – зазначає В. Лопатинський.

За його словами, аграрії західного регіону не потребують якоїсь фінансової допомоги, однак вони не можуть бути впевненими в тому, що зароблять, вирощуючи пшеницю чи кукурудзу.

Як зазначив Онур Ватан, після того, як Індія дозволила безмитний імпорт гороху, великі трейдери почали перенаправляти весь товар туди. Таким чином, ринки Пакистану, Бангладеш та ОАЕ практично вільні, тому попит на український горох буде.

Джерело: www.agro-business.com.ua

Всеукраїнський практичний форум

Організатор

FARMER

«ДЕНЬ АГРОНОМА»

ВИРОЩУЄМО НА ЕКСПОРТ

21-22
лютого
м. Львів

Джерело: www.agrotimes.ua

Corteva Agriscience та Ощадбанк пропонують пільгову програму кредитування закупівлі насіння

Corteva, Inc., глобальна винятково сільськогосподарська компанія, спільно з державним АТ «Ощадбанк» представляють українським агровиробникам партнерську програму пільгового кредитування на закупівлю насіння соняшнику, кукурудзи та озимого ріпаку преміальної генетики бренду Pioneer®.

Зазначається, що у програмі можуть брати участь фермери, які бажають придбати насіння Pioneer® на суму від 200 тисяч гривень. Відсоткова ставка за позиками починається від 0,01% річних у гривні та залежить від графіку погашення, терміну кредитування та наявності застави. Максимальний термін кредитування – 12 місяців. Щоб подати заявку на участь, фермерам необхідно звернутися до торгового агента Corteva у своєму регіоні.

Corteva працює з українськими фермерами пліч-о-пліч, активно підтримуючи їх під час війни. Компанія вважає Україну одним з ключових гравців на продовольчому ринку в регіоні та робить все можливе, щоб допомогти виробникам забезпечувати продовольчу безпеку країни та світу», – заявила фінансова керівниця Corteva Agriscience в Україні, країнах Центральної Азії та Кавказу Олена Дуніна.

При видачі кредиту відсутня комісія за надання позики. Позичальники за цією програмою надаватимуть Ощадбанку спрощений перелік документів та можуть розраховувати на пріоритетний розгляд заявки, а також скорочений час на прийняття рішення щодо кредитування.

Ощадбанк продовжує збільшувати кількість партнерських програм для підприємців, покликаних надати доступ до фінансування на пільгових умовах для відновлення та розвитку бізнесу. Цього вдається досягати завдяки співпраці з такими провідними компаніями, як Corteva. Стратегічна ціль цього та інших партнерств – підтримка економіки держави під час повномасштабної війни», – зазначила Наталя Буткова-Вітвіцька, членкиня правління Ощадбанку, відповідальна за послуги мікро-, малого та середнього бізнесу.

Джерело: www.agro-business.com.ua

Особливості здійснення державного контролю та притягнення до відповідальності роботодавців за порушення законодавства про працю

В умовах воєнного стану особливості здійснення державного контролю та притягнення до відповідальності роботодавців за порушення законодавства про працю встановлені Законом України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану».

Відповідно до статті 16 зазначеного Закону у період дії воєнного стану у разі виконання в повному обсязі та у встановлений строк приписів про усунення порушень, виявлених під час здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю), штрафи, передбачені статтею 265 Кодексу законів про працю України, не застосовуються.

Таким чином, накладення штрафів за порушення законодавства про працю, передбачених статтею 265 Кодексу законів про працю України, здійснюється у разі невиконання у встановлений строк приписів про усунення виявлених порушень законодавства, внесених за результатами проведеного позапланового заходу контролю.

Довідково. Підставами для проведення заходів державного контролю в умовах воєнного стану є звернення працівника про порушення його трудових прав, доручення Прем'єр-міністра України та настання аварії, пожежі, смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку або професійного захворювання, що було пов'язано з діяльністю суб'єкта господарювання.

Питання, що підлягають перевірці в умовах воєнного стану:

- додержання вимог законодавства про гігієну та охорону праці;
- виявлення неоформлених трудових відносин та законність припинення трудових договорів;
- додержання вимог Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану».

Джерело: Державна служба України з питань праці

Як оцінюють вартість подарованої земельної ділянки для розрахунку ПДФО

У Головному управлінні ДПС у Чернівецькій області нагадали, що правові засади проведення оцінки земель в Україні регулює Закон України «Про оцінку земель» від 11.12.2003 р. №1378-IV.

І залежно від призначення та порядку проведення грошова оцінка земельних ділянок може бути нормативною і експертною (ст. 5 та ст. 13 Закону №1378-IV).

Нормативну грошову оцінку використовують, щоб визначити розмір земельного податку, державного мита при міні, спадкуванні (крім випадків спадкування спадкоємцями першої та другої черги за законом і за правом представлення, а також випадків спадкування власності, вартість якої оподатковують за нульовою ставкою) та даруванні земельних ділянок згідно із законом тощо.

Експертну грошову оцінку земельних ділянок та прав на них проводять, щоб визначити вартість об'єкта оцінки.

Таку оцінку використовують здійснюючи цивільно-правові угоди щодо земельних ділянок та прав на них, крім випадків, що визначені Законом №1378-IV, а також іншими законами.

Відповідно до п. 174.6 Податкового кодексу України (ПКУ) об'єкти дарування, зазначені в п. 174.1 ПКУ, подаровані платнику податку іншою фізособою, оподатковують згідно з правилами оподаткування спадщини.

Так у пп. 174.2.2 ПКУ передбачено, що вартість будь-якого об'єкта спадщини, що успадковують не члени сім'ї спадкодавця першого та другого ступенів споріднення, оподатковують ПДФО за ставкою 5% (п. 167.2 ПКУ).

Тож фізособа - резидент, яка отримує подарунок (спадщину) від фізособи - резидента, але не відноситься до членів сім'ї першого та другого ступеня споріднення, сплачує ПДФО за ставкою 5%. від вартості будь-якого подарунку.

Щоб оподаткувати ПДФО вартість земельної ділянки як об'єкта подарунку (спадщини) застосовують оціночну вартість, яку визначають за допомогою експертної грошової оцінки земельної ділянки (ст. 5 та ст. 13 Закону №1378-IV).

Джерело: www.buh.ligazakon.net

Безпечність харчових продуктів: пакування хліба та хлібобулочних виробів

Держпродспоживслужба України інформує про пакування хлібобулочних виробів. Нещодавно Держпродспоживслужба отримала таке звернення від споживача: в одному з магазинів міста продається хліб без пакування, пакет потрібно купувати окремо, чи є це порушенням?

Давайте звернемося до законодавства. Відповідно до статті 20 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», оператори ринку відповідають за виконання вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів у межах діяльності, яку вони здійснюють.

Оператори ринку зобов'язані забезпечувати дотримання вимог цього Закону щодо гігієнічних вимог до харчових продуктів на всіх стадіях їх виробництва та обігу.

Водночас відповідно статті 3 Закону України «Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України» розповсюдження пластикових пакетів здійснюється виключно на платній основі.

Правилами роздрібної торгівлі продовольчими товарами регламентовано, що у разі відпуску хліба і хлібобулочних виробів продавцем, а також у разі самостійного відбору виробів споживачами необхідно користуватися щипцями, ложечками, лопатками, виделками або смужками чистого паперу.

Забороняється відпуск неупакованого хліба і хлібобулочних виробів працівниками, які проводять розрахунки готівкою (приймають гроші).

Цими ж правилами передбачено, що у разі відсутності в певній місцевості стаціонарних підприємств торгівлі, хліб і хлібобулочні вироби, що реалізуються із спеціалізованого транспорту та лотків, мають бути обов'язково упакованим.

Отже, при реалізації хлібобулочних виробів в стаціонарних закладах торгівлі оператори ринку мають потурбуватись про забезпечення гігієнічних вимог та наявність спеціальних засобів, а у випадку виїзної торгівлі – обов'язково забезпечити його пакування.

Джерело: Депржпродспоживслужба України

Як корелюється ураження соняшнику вовчком зі способом обробітку ґрунту

Як показують дослідження, на більших за розміром полях транслокація (розповсюдження) вовчка відбувається інтенсивніше, що свідчить про існування своєрідної критичної маси насіння і ширші можливості його перенесення, пише журнал *The Ukrainian Farmer*.

Потенційна засміченість ґрунту насінням бур'яну за частого повернення соняшнику в сівозміні досягає 1,5 млрд гектарів, що призводить до дуже тривалого періоду санації. Як з'ясувалося, існує корелятивна залежність між ступенем ураження соняшнику вовчком і способами переміщення ґрунту в орному шарі в процесі його основного обробітку.

Особливістю поширення вовчка було те, що ступінь ураження соняшнику зростав на фоні глибокої оранки й знижувався мірою зменшення глибини обробітку та прямої сівби. Наприклад, у 5-пільній сівозміні ураженість соняшника вовчком у разі застосування оранки становила 6,5%, а на фоні потілл знижувалася до 2,5%.

Тобто погіршення агрофізичних умов для росту й розвитку соняшнику і зниження його біометричних показників за мінімального обробітку ґрунту супроводжувалося синхронним зниженням ступеня ураженості культури вовчком.

Проти механізму формування забур'яненості автотрофними бур'янами, коли оранка сприяла її зниженню, на перший погляд це парадоксально. Проте й має свою логіку, яка базується на тому, що надзвичайно дрібне насіння вовчка слабо проростає в щільному ґрунті, а також гірше знаходить кореневу систему, ніж на фоні оранки, коли в зоні проростання насіння вовчка маса кореневої системи більша й виразніше проявляється хемотрофічна реакція.

Ураження кореневої системи соняшнику гаусторіями вовчка може відбуватися протягом його активної вегетації. Така особливість була помічена у фазі 10 листка соняшнику, який дав сходи на початку червня. Водночас здатність соняшнику провокувати проростання насіння вовчка на початкових етапах органогенезу можна використати як очисний захід від паразита шляхом сівби культури та суцільної культивування до 10 листка.

Джерело: www.agrotimes.ua

Крона-веретено дозволяє висаджувати персики щільніше

Крону-веретено на персику застосовують у Болгарії, Італії, Франції й інших країнах. Таке формування дозволяє закладати сади зі щільнішим розташуванням дерев.

Про це в своїй статті в журналі “Садівництво по-українськи” пише Ольга Алексєєва, кандидатка сільськогосподарських наук, співробітниця Таврійського державного агротехнологічного університету.

«Для формування вільної пірамідальної крони використовують однорічні саджанці заввишки 1,5 м, у яких діаметр кореневої шийки – понад 2 см, із добре розвиненою кореневою системою. У таких деревець після садіння на висоті до 50–60 см вирізають передчасні бокові пагони, решту бокових утворень укорочують на дві бруньки», – описує дослідниця.

Вона зауважує, що кронувати деревця не можна, до третього року від садіння вони ростуть вільно майже без обрізування. У цей період стежать, щоб центральний провідник домінував над іншими гілками, для цього в кроні вирізують усі сильні пагони, що утворюють із провідником гострий кут. На 3–4-й рік після садіння дерева інтенсивно обрізають, формуючи їм скелет із 7–8 сильних гілок. За міжряддя завширшки 5 м висоту крони обмежують на рівні 3–3,2 м, глибину плодової стіни – 2,8–3 м.

Джерело: www.agrotimes.ua

МЗ Усєв

R&D AND DIGITAL FARMING

аграрний саміт

28-29 лютого

Київська область

РЕЄСТРАЦІЯ →

Джерело: www.minchange.com.ua

Узгодження розташування насінницьких посівів

Головне управління Держпродспоживслужби у Львівській області нагадує суб'єктам насінництва та розсадництва, які вирощують перехреснозапильні культури (тритикале, жито, гречка, кукурудза, соняшник, сорго зернове, ріпак, гірчиця, люпин, багаторічні бобові трави, багаторічні злакові трави та інші) про необхідність узгодження розташування насінницьких посівів.

Порядок узгодження розташування посівів затверджено наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 07.10.2016 р. № 365. Згідно Порядку відповідно до запланованого обсягу виробництва насіння і садивного матеріалу суб'єкт насінництва та розсадництва узгоджує питання на висівання споріднених перехреснозапильних рослин з іншими суб'єктами господарювання, які використовують земельні ділянки, розташовані від насінневого посіву на відстані в межах норм просторової ізоляції. За результатами узгодження може укладатися угода про не висівання споріднених перехреснозапильних рослин, а також про взаємні гарантії вчасного знищення падалиці культур, які є джерелом небажаного запилення на земельних ділянках в межах норм просторової ізоляції протягом вегетаційного періоду відповідного року.

Не пізніше 1 березня 2024 року, суб'єкт насінництва і розсадництва повинен подати до відділу контролю у сфері насінництва, розсадництва та якості зерна Управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби у Львівській області план-схему розташування перехреснозапильних культур.

Суб'єкти насінництва та розсадництва мають перевагу при розташуванні насінневих посівів сортів рослин (клонів, ліній, гібридів першого покоління) перехреснозапильних культур перед іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють товарне сільськогосподарське виробництво.

Відповідно до порядку право на перевагу при розташуванні насінневих посівів перехреснозапильних рослин мають суб'єкти насінництва та розсадництва при поданні плану-схеми, інші суб'єкти господарювання не мають права розміщувати посіви споріднених перехреснозапильних рослин на відстані в межах норм просторової ізоляції. Суб'єкт насінництва та розсадництва, від якого план-схема надійшла першою, має право на перевагу при розташуванні насінневих посівів.

Підставою для відмови в наданні переваги при розташуванні насінневих посівів перехреснозапильних рослин є відсутність суб'єкта насінництва та розсадництва у Державному реєстрі суб'єктів насінництва та розсадництва.

Якщо виникнуть питання і вам потрібна буде консультація, звертайтеся до Відділу контролю у сфері насінництва, розсадництва та якості зерна Головного управління Держпродспоживслужби у Львівській області за телефоном 032- 252-02-08, електронна адреса: naslviv@ukr.net

Норми просторової ізоляції насінницьких посівів перехреснозапильних культур

Культура		Категорія насіння, що виробляється	Мінімальна відстань		
			м	від посівів	
Тритикале	Самозапильні сорти		ДН, БН	50	Тритикале
			СН	20	
	Перехреснозапильні сорти		ДН, БН	300	Тритикале і жита
		СН	250		
Жито	Сорти		ДН, БН	300	Жита і тритикале
			СН	250	
	Гібриди		ДН, БН	1000/600	
		СН	500		
Гречка			ДН, БН	300	Гречка
			СН	200	
Кукурудза/ сорго зерниве	Самозапильні лінії		ДН	500/400	Кукурудзи/ сорго
			БН	500/400	
			СН	300/200	
	Гібриди	Батьківські компоненти	БН	300/-	
		Товарного призначення	СН	200	
	Сорти та гібридні популяції		БН	300/400	
		СН	200		
Соняшник	Батьківські компоненти гібридів		ДН, БН	3000	Соняшнику
	Ділянки гібридизації		СН	1500	
	Сорти		ДН, БН, СН	1000	
Ріпак	Безерукові й глюкозинолатні сорти		ДН, БН, СН	500	Рослин родини Brassica
	Низькоглюкозинолатні сорти		ДН, БН, СН	100	
Гірчиця	Біла		ДН, БН, СН	500	
	Сарепська		ДН, БН, СН	100	
Редька олійна, перко, тифон			ДН, БН, СН	500	
Суріниця			ДН, БН, СН	100	
Рицина			ДН, БН, СН	1000	Рицини
Рижій			ДН, БН, СН	100	Рижію
Мак олійний			ДН, БН, СН	50	Маку
Льон-довгунець			ДН, БН, СН	10	Льону
Боби			ДН, БН, СН	1000	Бобів
Вика озима			ДН, БН, СН	200	Вики
Люпин	Багаторічний		ДН, БН, СН	1000	Люпину
	Білий і жовтий		ДН, БН, СН	400	
Багаторічні бобові трави			ДН, БН, СН	200	Відповідних трав
Багаторічні злакові трави			ДН, БН, СН	400	
Буркун			ДН, БН, СН	200	Буркуну
Серадела			ДН, БН, СН	400	Серадели
Сорго	Цукрове		ДН, БН, СН	700	Соргових
	Віничне		ДН, БН, СН	1000	
Суданська трава			ДН, БН, СН	500	Суданки
Могар			ДН, БН, СН	500	Могару

Сонячне світло безпосередньо впливає на рум'янець яблук

Біосинтез барвників, що відповідають за утворення рум'янцю, можливий тільки за наявності світла. Це є обов'язковою умовою. Якщо у середину крони яблуневого дерева не досягає належна кількість сонячного світла, яблука там не забарвляться. Через це садівник повинен приділяти особливу увагу належному розподіленню світла в кроні дерева.

Про це в своїй статті журналу “Садівництво по-українськи” розповів Кшиштоф Возняк, представник компанії AgroFresh (Польща).

«Щоб яблука вирости, до них має потрапляти 30–50% сонячного світла. Проте, щоб вони належно забарвилися (зокрема, й отримали інтенсивний рум'янець), до плодів має досягати 60–80% наявних сонячних променів. Якщо на плоди потрапляє всього 40% природного сонячного світла, привабливий рум'янець на них не утвориться», – зазначив спеціаліст.

Він припустив, що імовірно, такі яблука відсортують до плодів II гатунку – тих, що зазвичай переробляють на сік.

Кшиштоф Возняк наголосив, що важливим є й час, протягом якого яблука отримують удосталь сонячного світла – синтез антоціанів у плодах починається тільки після кільканадцяти годин освітлення сонцем. Так, унаслідок меншої інтенсивності сонячного світла яблука ранніх сортів забарвлюються слабше, ніж у пізніх.

«Щоб утворився розлогий, привабливий рум'янець, слід полегшити сонячним променям доступ до яблук», – підсумував фахівець.

Щоб зробити рум'янець яблук привабливішим, яблуні обприскують добривами з високим вмістом фосфору.

«Основним добривом для такого обробітку є МКП – монокалійфосфат, – порадив спеціаліст. – Зазвичай виконують 2–3 обприскування МКП у суміші з карбамідом й сульфатом цинку. Перше здійснюють протягом 3–4-го тижня перед збиранням, друге – протягом 1–2 тижнів до збирання, третє – після першого знімання плодів у конкретному кварталі саду. Ефект обприскування фосфорними добривами буде кращим, якщо операцію виконати безпосередньо перед холодною ніччю».

Кшиштоф Возняк застеріг, що застосування монокалійфосфату на сорті Гала може сприяти прояву розкладання м'якуша.

Він також додав, що у Західній Європі садівники з метою отримання кращого забарвлення яблук часто відкладають збирання. У такому разі холодильну камеру слід завантажувати плодами дуже швидко. Після швидкого охолодження зібрані із запізненням яблука слід обробити сполукою 1-МЦП й далі зберігати в умовах ультранизького вмісту кисню (ULO).

«У разі запізненого збирання врожаю виконання цих операцій критично необхідне для тривалого зберігання врожаю», – підкреслив спеціаліст.

Щоб утворився розлогий, привабливий рум'янець, слід полегшити сонячним променям доступ до яблук. Цьому сприяє проріджування квітів або зав'язей (окремі плоди, чи максимум 2–3 яблука, які унаслідок проріджування постануть із суцвіття, не затулятимуть самі собі сонце).

Спеціаліст порадив пам'ятати й про те, що яблуневе дерево в момент збиральної стиглості здатне випродукувати достатню кількість червоних барвників, тільки якщо його навантажено оптимальною кількістю плодів.

«Якщо навантаження дерева врожаем збалансовано, з нього буде отримано привабливу на вигляд продукцію й із доброю здатністю до зберігання в холодильнику», – підкреслив Кшиштоф Возняк.

Він додав, що на правильне розподілення світла в кроні суттєво впливає уповільнення росту дерева. Щоб зменшити надмірний ріст пагонів, ефекту від застосування карликової підщепи типу М9 часто недостатньо, і деревам підрізають корені або обробляють регулятором росту на основі прогексадіону кальцію. Такі операції ослаблюють вегетативний ріст, й однорічні пагони менше загущують крону.

«У результаті сонячне світло ліпше розподіляється між листям й зав'язями», – резюмував автор.

Джерело: www.agrotimes.ua

Консультант дав інструкції з обрізування яблунь

Роберт Сас, засновник консультаційної компанії IPSad (Польща) дав поради з обрізування яблунь: усувати усі сильнорослі, грубі й найстарші гілки в середньому та верхньому ярусах дерева.

Про це він написав у статті в журналі “Садівництво по-українськи”.

«В 12-річного дерево яблуні сорту Гала, на якому добре видно, як мають бути сформовані всі яруси крони. Зверніть увагу на те, що у цього дерева відсутні старі, грубі або сильнорослі гілки. Це чітко видно у верхньому, а особливо – у середньому ярусі крони. Найгрубіші гілки, які можемо тут зауважити, лише ті, що утворюють перший ярус. Це єдине місце на дереві, де такі гілки можуть рости. Тому, вирішуючи, як саме обрізувати, насамперед слід ухвалити одне з найважливіших правил, а саме: усувати усі сильнорослі, грубі й найстарші гілки в середньому та верхньому ярусах дерева», – зазначив консультант.

Він додав, що при систематичному користуванні правилом обрізування легко досягається стабільна й оптимальна структура дерева. Найбільші проблеми з’являються тоді, коли цю систему запроваджують із запізненням або половинчато.

Роберт Сас також навів фото 2, на якому старші за 20 років дерева сорту Ліголд.

«З моменту садіння склалася ситуація, коли на деревах домінували старі й грубі гілки. Набуття деревами нинішньої форми тривало 4 роки — за цей період найстарші гілки поступово замінили молодими. Після відновлення врожайність не змінилася, але радикально поліпшилося забарвлення плодів, зменшилася кількість яблук із проявами гіркої підшкірної плямистості», – зауважив консультант.

Він констатував, що, на жаль, садівники дуже часто відмовляються від заміни найстарших гілок у старих садах через надто велику відстань між деревами в ряду. Усування найстарших, найгрубіших і найбільш сильнорослих гілок, з огляду на їх легку ідентифікацію, зазвичай не створює проблем.

«Проблеми починаються тоді, коли треба вирішити, що робити з гілками, у яких сила росту чи форма — на межі потрібних нам параметрів. Ситуація ще більше ускладнюється, коли на дереві домінують так звані «трудні» гілки, а група гілок, які нас задовольняють, навпаки, невелика», – наголосив Роберт Сас.

**Стан посівів
сільськогосподарських культур
та метеорологічна ситуація
у Львівській області
на 14 лютого 2024 року**

У період з 8 до 14 лютого продовжував утримуватися високий температурний режим. Середньодобові температури повітря знаходилися в межах 0,7...9,4 °С і на 4,9...13,0 °С перевищували норму (-4,2 °С у I та -3,6 °С – II декадах). Максимальна температура повітря сягала позначки 15,3 °С (12 лютого), мінімальна не опускалася нижче 0,0 °С (8. лютого).

Опади випали в кількості 21,8 мм (8–10 лютого).

У I декаді лютого середньодобова температура повітря становила 4,7 °С, опадів випало 44,2 мм (340 % декадної норми).

Ґрунт сильно зволожений.

Озима повільно вегетує (тимчасове відновлення вегетації 3 лютого). За останні 23 роки найраніше відновлення вегетації спостерігали 25.02.2008 р.), найпізніше – 14.04.2013 р.) (зона діяльності інституту). Надалі зберігається затоплення посівів пшениці озимої в понижених місцях рельєфу (сівозміна відділу технологій у рослинництві). Крім того, локально в мікроблюдцях відзначаємо оголення вузла куціння й кореневої системи рослин. Негативну роль відіграло те, що за надмірних опадів ґрунт (сірий лісовий поверхнево оглесний) набрав “плинного” стану, за спадання води осідає, виштовхуючи кореневу систему рослин на поверхню. Якщо такі рослини не загинуть від можливих низьких мінусових температур, то в подальшому без догляду вони засохнуть або будуть вегетувати на кінцях вцілілих коренів і повноцінного врожаю не дадуть.

Фітосанітарний стан посівів озимих зернових задовільний. Висока відносна вологість та оптимальні температури сприяють перезимівлі інфекцій основних хвороб озимих культур, що в свою чергу призведе до підвищення ураженості рослин на початку вегетації.

Лабораторним аналізом озимих зернових виявлено інфекційний запас збудників борошнистої роси, септоріозу, ринхоспоріозу. Хворобами уражено від 0,2 до 4,0 % рослин.

Слід відзначити, що через несприятливі для розвитку мишоподібних гризунів погодні умови (коливання температур, відлиги) відбулося затоплення нір шкідників талими водами. Це призвело до намокання, переохолодження та загибелі від 5–15 % гризунів. Однак водночас на багаторічних травах, деяких посівах озимих зернових нараховано від поодиноких нір до 1–2 заселених колоній мишоподібних гризунів.

І надалі особливе значення має контроль стану посівів, позаяк це дозволить отримати своєчасну інформацію (на час відновлення весняної вегетації) щодо їх стану і застосувати потрібні заходи, тому що можливі різного роду пошкодження та ослаблення рослин від шкочинних організмів та нетипових умов погоди.

Джерело: Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН

У другій декаді лютого на Львівщині відбудуться земельні електронні аукціони

Земельні електронні аукціони з продажу прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення комунальної форми власності відбудуться **21 лютого 2024 року**. На торги виноситься 7 земельних ділянок.

Всі запропоновані ділянки для ведення товарного сільськогосподарського виробництва знаходяться на території Підкамінської територіальної громади (за межами населеного пункту) Золочівського району:

- площа ділянки – 1,6 га, стартовий розмір річної плати – 834,47 грн.
Детальніше за посиланням: <http://surl.li/qjvfl>

- площа ділянки – 1,92 га, стартовий розмір річної плати – 1523,19 грн.
Детальніше за посиланням: <http://surl.li/qjvjt>

- площа ділянки – 1,97 га, стартовий розмір річної плати – 1692,75 грн.
Детальніше за посиланням: <http://surl.li/qjvoq>

- площа ділянки – 2,55 га, стартовий розмір річної плати – 1371,28 грн.
Детальніше за посиланням: <http://surl.li/qjvrr>

- площа ділянки – 3,48 га, стартовий розмір річної плати – 2761,76 грн.
Детальніше за посиланням: <http://surl.li/qjvxm>

- площа ділянки – 3,49 га, стартовий розмір річної плати – 1896,60 грн.
Детальніше за посиланням: <http://surl.li/qjwbv>

- площа ділянки – 6,39 га, стартовий розмір річної плати – 4592,80 грн.
Детальніше за посиланням: <http://surl.li/qjweh>

Кінцевий строк подання цінових пропозицій – до 20:00 год. 20 лютого 2024 р.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА

На Львівщині розпочато прийом документів для складання кваліфікаційного іспиту на отримання кваліфікаційного свідоцтва сільськогосподарського дорадника, експерта-дорадника

Регіональною кваліфікаційною комісією з 14 лютого 2024 року розпочато прийом документів від осіб, які пройшли навчання з сільськогосподарського дорадництва та отримали відповідне свідоцтво.

Для складання кваліфікаційного іспиту та отримання кваліфікаційного свідоцтва фізичні особи до заяви: <https://1l.innk/i7SWt> на ім'я голови кваліфікаційної комісії додають: анкету: <https://1l.innk/pX6Hg> , копії дипломів (з оригіналом для пред'явлення) про отримання повної вищої освіти, наукового ступеня, атестата про присвоєння вченого звання (за наявності такого ступеня чи звання), копію свідоцтва про навчання на сільськогосподарського дорадника / сільськогосподарського експерта – дорадника), копії паспорта та ПІН, витяг з трудової книжки.

Документи подаються особисто через ЦНАП та ТП м. Львова та м. Дрогобич, ЦНАПи міст: Червоноград, Стрий, Трускавець, Борислав, Самбір, Новий Розділ, Моршин, Золочів, Яворів.

Термін прийому документів 30 календарних днів.

Іспит проходить 21 березня 2024 року, початок об 11:00 год. у Львівському національному університеті природокористування (Львівський район, м.Дубляни, вул. Володимира Великого, 1, головний корпус).

Телефон для довідок: (032) 255-50-62.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА

15 лютого відбудеться онлайн – семінар для суб'єктів господарювання в сільському господарстві Львівщини

15 лютого Головним управлінням ДПС у Львівській області буде проведено онлайн – семінар за участю Департаменту агропромислового розвитку Львівської ОДА для суб'єктів господарювання в сільському господарстві, щодо актуальних питань оподаткування та подання річної звітності виробниками сільськогосподарської продукції, зокрема:

Облік, звітність та оподаткування допомоги отриманої в межах програми USAID з аграрного і сільського розвитку (АГРО) та проекту ФАО « Комплексне, конкурентоспроможне та економічно раціональне створення ланцюжків доданої вартості в сільському, рибному та лісовому господарствах».

Порядок оподаткування грантів для фізичних осіб.

Порядок оподаткування та відображення у звітності грантів фізичними особами-підприємцями, що перебувають на спрощеній системі оподаткування (2, 3 і 4 групи) єдиним податком.

Порядок оподаткування і відображення у звітності грантів одержаних юридичними особами, які перебувають на 3, 4 групах єдиного податку і тих, які перебувають на загальній системі оподаткування.

Початок реєстрації в програмі Zoom: 10 год. 55 хв.

Початок онлайн-семінару: 11 год. 00 хв.

(У разі настання повітряної тривоги зустріч розпочнеться через 20 хвилин після оповіщення про відбій)

Запрошуємо взяти участь у семінарі всіх зацікавлених. Кількість підключень до однієї сесії не більше 99 осіб.

При наявності програми Zoom, підключитись до онлайн - семінару можна за наступним посиланням:

<https://us05web.zoom.us/j/89655423910...>

Або ж Ви можете скористатись веб-версією Zoom: 896 5542 3910

Ідентифікатор вебінару: 7dYfWF

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської ОДА

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ ВИДАННЯ:

МУЗИКА П.М. – ГО “ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА” (ГОЛОВА РЕДКОЛЕГІЇ); **СТЕФАНИШИН І.М.** – ТОВ “РСР “ШУВАР” (ЗАСТ. ГОЛОВИ РЕДКОЛЕГІЇ); **ВУЙЧИК І.М.** – ГО “ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА” ; **ГОНЧАРЕНКО Л.В.** – ДЕПАРТАМЕНТ АГРОПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ; **СОЛОМОНКО Д.О.** – ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО (ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР).

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: М. ЛЬВІВ, ВУЛ. ЗАПІЗНИЧНА, 16, 2-Й ПОВ., ТЕЛ.Ф. +38 (032) 294-84-03, +38(067) 803-60-32. ПЕРІОДИЧНІСТЬ ВИДАННЯ: ДВА РАЗИ НА МІСЯЦЬ . ПОБАЖАННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО ЗМІСТУ ЕЛЕКТРОННОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮЛЕТЕНЯ «ВІСНИК АГРОФОРУМ» ПРОСИМО НАДСИЛАТИ НА Е-MAIL:

LVIVAGRI@GMAIL.COM